

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ
ODBOR ŘÍZENÍ ÚZEMNÍCH ORGÁNŮ
182 11 Praha 8, Pod sídlištěm 9, pošt. přihrádka 21

Všem katastrálním úřadům

VÁŠ DOPIS ZNAČKY / ZE DNE
/

NAŠE ZNAČKA
ČÚZK-05451/2016-22

VYŘIZUJE / LINKA
Mgr. Vrzalová, Mgr. Elijašová

MÍSTO ODESLÁNÍ / DATUM
Praha / 18.3.2016

Sjednocení přístupu katastrálních úřadů k podáním v podobě datových zpráv

Český úřad zeměměřický a katastrální (dále jen „Úřad“) obdržel podněty upozorňující na nejednotný přístup katastrálních pracovišť k posuzování náležitostí podání, které bylo učiněno prostřednictvím datové schránky. Úřad k této problematice vydává následující stanovisko:

Ustanovení § 18 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů (dále jen „zákon o e-úkonech“), upravuje problematiku provádění úkonů vůči orgánu veřejné moci. Fikci podpisu založenou tímto ustanovením lze tudíž vztáhnout pouze na ty situace, kdy je prostřednictvím datové schránky činěn úkon vůči orgánu veřejné moci, typicky tedy na procesní úkony, nikoliv již na další písemnosti spolu s procesním úkonem doručované, obvykle důkazního charakteru. V oblasti zápisů do katastru nemovitostí to zakládá potřebu důsledně rozlišovat mezi procesními úkony a listinami pro zápis práv do katastru. Příkladem může být zejména vkladové řízení, kdy procesní úkon, kterým je toto řízení zahajováno, tedy návrh na vklad, a další procesní úkony účastníků řízení, např. zpětvzetí návrhu na vklad, spadají plně do režimu § 18 zákona o e-úkonech a jsou-li učiněny prostřednictvím datové schránky, nemusí být ani elektronicky podepsány, ani opatřeny kvalifikovaným časovým razítkem. Samotná vkladová listina, která je povinnou přílohou návrhu na vklad a je společně s ním prostřednictvím datové schránky doručována, však musí splňovat veškeré náležitosti listiny pro zápis do katastru sama o sobě, tedy bez ohledu na způsob doručení.

Obdobně je třeba přistupovat i k hodnocení náležitostí listin pro zápis poznámky, zde je však výše popsané rozlišení poněkud komplikovanější. To je dáno tím, že v některých případech je procení úkon činěný vůči katastrálnímu úřadu zároveň i jedinou listinou, podle které se zápis provádí. Příkladem takové situace je poznámka spornosti podle § 24 odst. 1 věty druhé katastrálního zákona, jejíž zápis je prováděn pouze na základě ničím nedoložené žádosti oprávněné osoby. I v takovém případě se samozřejmě uplatní fikce podpisu založená ustanovením § 18 odst. 2 zákona o e-úkonech. Spornější je již posouzení, zda lze takovou písemnost považovat za splňující požadavek § 7 odst. 1 věty druhé katastrálního zákona, tedy požadavek na opatření listiny kvalifikovaným časovým razítkem, když tímto razítkem ve skutečnosti není opatřena písemnost samotná, nýbrž pouze obálka, ve které je vložena. Obecně totiž rozhodně nelze přijmout závěr, že jakoukoliv písemnost zaslou datovou schránkou lze považovat za opatřenou kvalifikovaným časovým razítkem, a to mimo jiné i proto, že v jedné datové zprávě je často vloženo několik písemností, přičemž časové razítko se vztahuje k datové zprávě jako celku, nikoliv k těmto jednotlivým písemnostem. Je-li však

obsahem datové zprávy písemnost jediná, která plní zároveň funkci procesního úkonu i listiny pro zápis, je podle názoru Úřadu namíste připustit, že požadavky § 7 odst. 1 věty druhé katastrálního zákona jsou naplněny již tím, že předmětné podání bylo učiněno prostřednictvím datové schránky.

Obdobně je pak podle názoru Úřadu třeba přistoupit i k posouzení situace, ke které dochází při zápisu poznámky spornosti podle § 24 odst. 1 věty první či třetí katastrálního zákona. V tomto případě zde již není problémem rozlišit mezi procesním úkonem – návrhem na zápis poznámky – a listinou pro zápis – podaným žalobním návrhem. Bude-li však žádost o zápis poznámky učiněna prostřednictvím datové schránky, bude k ní připojená žaloba nepochybně v podobě datové zprávy – té datové zprávy, která byla původně zaslána do datové schránky soudu (*tj. datová zpráva adresovaná soudu bude vložena do datové zprávy adresované katastrálnímu úřadu*). Pak bude třeba posoudit, zda tato žaloba má náležitosti listiny pro zápis, tj. i náležitost podle § 7 odst. 1 věty druhé katastrálního zákona. Pokud bychom nepřipustili, že tato náležitost je splněna již tím, že žaloba obsažená v datové zprávě adresované soudu byla doručena prostřednictvím datové schránky (*a je tedy jako celek opatřena kvalifikovaným časovým razítkem připojeným Informačním systémem datových schránek*), kladli bychom na žalobu předkládanou katastrálnímu úřadu jako podklad pro zápis poznámky vyšší požadavky, než jaké jsou kladeny na žalobu jako procesní úkon činěný vůči soudu, což nelze připustit.

V souvislosti s výše uvedenou problematikou důrazně připomínáme, že je povinností katastrálních úřadů doručovat veškeré písemnosti, jejichž povaha to umožňuje, prvořadě prostřednictvím datových schránek. Pouze v případě, že adresát nemá aktivní datovou schránku, lze přistoupit k doručení jiným způsobem. V poslední době stále častěji dochází k tomu, že v důsledku opomenutí této povinnosti katastrálního úřadu je uplatňována náhrada škody, a to úspěšně.

Vzhledem ke skutečnosti, že v ISKN dochází k získání údaje o ID datové schránky pouze v případě ověření proti základním registrům, které se zpravidla provádí pouze u vlastníků a jiných oprávněných, není možné prostředky ISKN zajistit převzetí tohoto údaje u všech účastníků řízení (např. advokátů, notářů).

Z výše uvedeného je patrné, že musí být důkladně ověřována existence datové schránky v systému EPVDS.

Jelikož se objevují případy, kdy nedochází k důkladnému ověření existence datové schránky v systému EPVDS, žádáme o opakované seznámení uživatelů s příručkou, která popisuje vypravení pošty z výpravny, a která je dostupná na adrese: <http://elearning.katastr.int/upk/data/toc.html>, a o dodržování uvedeného postupu.

Ing. Bohumil Janeček
ředitel odboru řízení územních orgánů

v zast. Ing. Jan Kmínek

Na vědomí: Všem zeměměřickým a katastrálním inspektorátům